

Rússia davant el Golf Pèrsic

En un dels seus excessos d'incontinència verbal Ieltsin va arribar a dir que un atac dels Estats Units contra l'Iraq podria desencadenar una guerra mundial. El president rus, no se'l van creure ni els seus màxims subalterns militars i diplomàtics i Ieltsin va esmenar la bèl·lica profecia dient que l'ús de la força és el mitjà més extrem, el més perillós de tots, però no pas inacceptable. Aquesta afirmació, capaç de ser consumida per una audiència diversa, la va fer poc abans de fer-se el retrat de família el primer ministre xinès Li Peng, contrari també al "Tro del desert".

Rússia no es pot permetre d'amenaçar com en la crisi dels míssils del 1962, però acumula energies diplomàtiques per impedir que l'aventura militar, tant si es fa com si no, no evidenciï la seva condició d'imponent superpotència com durant la crisi del Golf Pèrsic del 1991. És així que s'ha d'entendre el to agre amb què el ministre de Defensa, Igor Serguèiev, va cantar les quaranta al cap del Pentàgon, William Cohen, quan el *Washington Post* va acusar Rússia de la venda a l'Iraq de material químic per a farcir bombes.

El cervell d'aquesta estratègia de contenció és el ministre d'Afers Estrangers Ievgueni Primàkov que, enviat especial de Gorbátov a Bagdad, no va

poder aconseguir de Saddam Hussein la retirada de Kuwait. Primàkov, que coneix bé el règim iraquí dels temps que era delegat de l'agència Tass a Bagdad (i, és clar, agent del KGB), confia a convèncer aquest cop Saddam, bo i agafant-se fort a l'antibelicisme de França i d'Itàlia. Perquè el fracàs de l'URSS en la guerra del Pèrsic va ser un dels detonants finals de la tragèdia de Gorbátov. Primàkov recorda segurament la celebració del Dia de l'Exèrcit Roig a Moscou, el 23 de febrer de 1991, quan a la Plaça Màniej, davant el Kremlin, no hi cabien els manifestants uniformats aplaudint els discursos antiamericans i antidemocràtics del cap del KGB, Vladímir Kriútxkov, i del ministre de Defensa, Dmitri Iàzov, que al cap de sis mesos feien el cop d'estat contra Gorbátov. Els xiscles d'aquella manifestació del 23-F moscovita, encorajaven Saddam Hussein i recordaven

com se sentia d'humiliada la Unió Soviètica cada vegada que els occidentals menystenien els seus míssils Scud o les propostes de pau dels seus diplomàtics. Ieltsin, i sobretot Primàkov, temen que una altra humiliació no desencadeni, no pas la guerra mundial, però sí una gran fiblada al nervi patriòtic rendibilitzada pel nacional-comunisme.

Però no solament els nostàlgics de l'URSS miren amb recança el rearmament nord-americà al Golf Pèrsic, sinó també els grans interessos econòmics dels quals el ieltsinisme és la cobertura institu-

cional. Sembla que ha estat la gegantina petroliera Lukoil que ha finançat l'accidentat viatge solidari de Jirinovski a Bagdad acompanyat de desenes de diputats i de periodistes. I la lectura que se'n desprèn és aquesta: el gran capital del gas i del petroli, que ja va viure amb recança l'arribada de la Chevron i de la BP al Caucas, tem ara que una desfílada nord-americana triomfal a l'Iraq no fos la consagració de l'hegemonia militar i psicològica, i per tant econòmica, dels interessos dels EUA a les cruïlles asiàtiques.

Moscou ha hagut d'acceptar que l'OTAN hagi començat a empassar-se els antics aliats del Pacte de Varsòvia, però s'ha proposat de no deixar avançar l'Aliança més enllà de les antigues fronteres impe-

rials. Per això no va dubtar a entrar a sang i foc a Txetxènia i per la mateixa raó no està disposada a consentir que la presència econòmica occidental al Caucas es tradueixi en presència política: l'últim atemptat al president georgià, Eduard Xevardnadze, contemporitzador amb el capital occidental i amb l'OTAN, pot haver estat inspirat per interessos petrolers russos. Interessos que saben que el Caucas és la porta dels mercats de l'Àsia central, i no estan disposats a deixar-se'ls prendre.

Sembla que Occident encara no hagi acabat d'entendre que si Rússia s'oposa a l'OTAN, anuncia aliances amb l'Iran i amb la Xina o s'oposa una vegada més al bombardeig de Bagdad, és perquè encara no ha renunciat a ser imperi i superpotència i no està disposada al lliurament incondicional ni dels recursos naturals ni de la dignitat nacional. Encara que hagi perdut la guerra freda. ■

LLIBERT FERRI

“Moscou no vol que la crisi se li escapi com el 91 perquè tindria dues conseqüències greus: una ofensiva interior del nacional-comunisme i la pèrdua d'influència en rutes i mercats estratègics”.